

PREDLOG
ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O EFIKASNOM KORIŠĆENJU ENERGIJE

Član 1

U Zakonu o efikasnom korišćenju energije (“Službeni list CG”, br. 57/14 i 25/19) član 5 mijenja se i glasi:

“Politika energetske efikasnosti utvrđuje se i sprovodi u skladu sa:

- Nacionalnim energetskim i klimatskim planom;
- planom rekonstrukcije službenih zgrada i
- programima i planovima poboljšanja energetske efikasnosti.“.

Član 2

U članu 6 stav 2 riječi: “akcionim planom“ zamjenjuju se riječima: “Nacionalnim energetskim i klimatskim planom“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

“Indikativni cilj energetske efikasnosti sadrži i cilj obavezne kumulativne uštede energije, koji predstavlja uštedu energije u finalnoj potrošnji, i proračunava se kao zbir godišnjih ušteda u određenom vremenskom periodu.“

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 3

Član 7 briše se.

Član 4

Član 7a mijenja se i glasi:

“Radi podsticanja i obezbjeđenja investicija za unapređenje energetske efikasnosti zgrada, Ministarstvo izrađuje Studiju unapređenja energetske efikasnosti zgrada.

Studija iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- pregled fonda zgrada;
- pregled isplativih mjera energetske efikasnosti za zgrade u zavisnosti od vrste i namjene zgrada i klimatskih uslova;
- pregled podsticajnih mjera za finansiranje radova na rekonstrukciji, odnosno adaptaciji zgrada, radi unapređenja njihovih energetskih karakteristika;
- pregled mjera koje su usmjerene na fond zgrada sa energetskim karakteristikama koje ne ispunjavaju minimalne zahteve energetske efikasnosti i kojima se doprinosi postizanju širih socijalno-ekonomskih koristi;
- dugoročne projekcije za usmjeravanje investicija u unapređenje energetske efikasnosti zgrada;
- plan sa predlogom prioritetnih mjera i indikatora za praćenje napretka;
- procjenu očekivanih ušteda energije i drugih koristi koji su rezultat unapređenja energetske efikasnosti zgrada.

Nacionalni energetski i klimatski plan se izrađuje u skladu sa studijom iz stava 1 ovog člana“.

Član 5

U članu 8 stav 4 riječ: “akcionog plana iz člana 7 ovog zakona“ zamjenjuje se riječima: “Nacionalnog energetskog i klimatskog plana“.

Član 6

U članu 11 stav 1 mijenja se i glasi:

“Program poboljšanja energetske efikasnosti jedinice lokalne samouprave donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave u skladu sa Nacionalnim energetskim i klimatskim planom za period od tri godine.“

Član 7

U nazivu člana 12 i stavu 1 i članu 13 st. 1 i 2 riječ “akcionim“ zamjenjuje se riječima: “Nacionalnim energetskim i klimatskim“.

Član 8

U članu 18 stav 1, tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi riječi: “najkasnije do 1. marta tekuće, za prethodnu godinu.“.

Član 9

U članu 19 stav 3 alineja 3 tačka zarez se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: “najkasnije do 1. marta tekuće, za prethodnu godinu;“.

Član 10

Član 22 mijenja se i glasi:

“Obaveza velikih pravnih lica

Član 22

Pravna lica koja su u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo razvrstana kao velika pravna lica, dužna su da sprovedu energetski pregled svojih objekata najmanje jednom u četiri godine, ili uspostave sertifikovani sistem upravljanja energijom, koji uključuje energetski pregled.

Pravno lice iz stava 1 ovog člana, dužno je da:

- dostavi Ministarstvu izvještaj o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije, putem informacionog sistema iz člana 13a ovog zakona, najkasnije do 1. marta tekuće, za prethodnu godinu;
- čuva izvještaj o sprovedenom energetskom pregledu najmanje 10 godina.“.

Član 11

U članu 28 stav 1 riječi: “sa kotlovima ukupne nominalne toplotne snage 20 kW“ zamjenjuju se riječima: “nominalne toplotne snage 70 kW“.

U stavu 2 riječi: “snage 12kW zamjenjuju se riječima: “snage 70 kW“.

Član 12

U članu 36 stav 1 alineja 3 briše se.

Dosadašnja alineja 4 postaje alineja 3.

Član 13

U članu 37 stav 4 poslije riječi “pregledu“ dodaju se riječi: “u elektronskoj formi“.

Član 14

U članu 39 stav 4 poslije riječi: “izdatog sertifikata“ dodaju se riječi: “i dokaz o uplaćenoj naknadi za izdavanje sertifikata“.

U stavu 6 poslije riječi “sertifikuju“ dodaju se zarez i riječi: “visinu naknade za izdavanje sertifikata.“.

Član 15

U članu 41 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Izuzetno od stava 1 ovog člana za prostore namijenjene za poslovanje u stambeno poslovnim objektima kojima nije određena namjena, sertifikat o energetskim karakteristikama zgrade investitor pribavlja prilikom privođenja namjeni prostora“.

Član 16

U članu 53 stav 1 tač. 2, 3 i 4 mijenjaju se i glase:

“ 2) ne sprovodi energetski pregled svojih objekata najmanje jednom u četiri godine ili ne uspostavi sertifikovan sistem upravljanja energijom (član 22 stav 1);

3) ne planira i ne sprovodi mjere za efikasno korišćenje energije i/ili ne izvještava Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije na način definisan članom 13a (član 22 stav 2);

4) ne čuva izvještaj o sprovedenom energetskom pregledu (član 22 stav 3);“.

Član 17

U članu 54 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

“ 1) u skladu sa Nacionalnim energetskim i klimatskim planom nadležni organ jedinice lokalne samouprave ne donese program poboljšanja energetske efikasnosti za period od tri godine (član 11 stav 1) ;“.

Član 18

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Službenom listu Crne Gore“.

OBRASLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije se pristupilo kako bi se postojeće zakonsko rješenje unaprijedilo prevashodno u dijelu:

- usaglašavanja sa EU pravnim okvirom sa ciljem uvođenja Nacionalnog energetskog i klimatskog plana kao ključnog planskog dokumenta u oblasti energetske efikasnosti i
- poboljšanja pravnog osnova za i bolju primjenu postojećih i donošenje budućih podzakonskih akata, posebno po pitanju uređivanja problematike energetske efikasnosti u zgradama.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Zakon o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", broj 57/14 i 25/19) je usaglašen sa ključnim zahtjevima relevantnih direktiva Evropske Unije iz oblasti energetske efikasnosti.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 1 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 5 važećeg zakona, sa ciljem uvođenja Nacionalnog energetskog i klimatskog plana kao ključnog planskog dokumenta u oblasti energetske efikasnosti.

U članu 2 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 6 važećeg zakona na način da se umjesto akcionog plana energetske efikasnosti uvodi Nacionalni energetski i klimatski plan kao ključni planski dokument u oblasti energetske efikasnosti, a kojim će biti definisan i novi indikativni cilj energetske efikasnosti.

U članu 3 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se brisanje člana 7 važećeg zakona kojim se ukida Akcioni plan energetske efikasnosti. Umjesto Akcionog plana članom 1 je Nacionalni energetski i klimatski plan uveden kao ključni planski dokument u oblasti energetske efikasnosti.

U članu 4 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 7a važećeg zakona na način da se Strategija razvoja energetike zamjenjuje Nacionalnim energetskim i klimatskim planom, kao ključnim planskim dokumentom u oblasti energetske efikasnosti. Takođe je izvršeno upodobljavanje sadržaja Studije unapređenja energetske efikasnosti zgrada u skladu sa zahtjevima inovirane Direktive o energetskim karakteristikama zgrada (Direktiva (EU) 2018/844).

U članu 5 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 8 važećeg zakona na način da se akcioni plan zamjenjuje Nacionalnim energetski i klimatskim planom.

U članu 6 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 11stava 1 važećeg zakona na način da se strategija i akcioni plan energetske efikasnosti zamjenjuju sa Nacionalnim energetskim i klimatskim planom, kao ključnim planskim dokumentom u oblasti energetske efikasnosti.

U članu 7 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena naziva i stava 1 člana 12 kao i stavova 1 i 2 člana 13 važećeg zakona na način da se akcioni plan zamjenjuje Nacionalnim energetskim i klimatskim planom.

U članu 8 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 18 važećeg zakona na način da se definiše jasan rok za realizaciju obaveze dostave podataka o realizovanim mjerama putem informacionog sistema za monitoring i verifikaciju ušteta energije, od strane snabdjevača energijom, odnosno distributera energenata.

U članu 9 izmjena i dopuna Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 19, stava 3 alineje 3 važećeg zakona na način da se definiše jasan rok za realizaciju obaveze dostave podataka o realizovanim mjerama putem informacionog sistema za monitoring i verifikaciju ušteta energije od strane subjekata javnog sektora.

Članom 10 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije mijenja se član 22 važećeg zakona i umjesto za velike potrošača energije uvode obaveze u oblasti energetske efikasnosti za velika pravna lica (razvrstana u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo), a u skladu sa zahtjevima Direktive o energetskoj efikasnosti (Direktiva (EU) 2012/27).

U članu 11 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 28 važećeg zakona zbog promjena vrijednosti nominalne toplotne snage za sprovođenje redovnih energetskih pregleda za grijanje i klimatizaciju, a u skladu sa zahtjevima inovirane Direktive o energetskim karakteristikama zgrada (Direktiva (EU) 2018/844).

U članu 12 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena vrši se izmjena člana 36 važećeg zakona, na način da se briše odredba za oduzimanje ovlašćenja za vršenje energetskih pregleda u slučaju da kvalifikovano lice bude osuđeno na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci.

U članu 13 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 37 važećeg zakona u cilju preciziranja načina dostavljanja izvještaja.

U članu 14 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 39 stava 4 važećeg zakona na način da se uvodi obaveza plaćanja odgovarajuće naknade za ovlašćena lica koja izdaju energetske sertifikate zgrada.

U članu 15 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 41 važećeg zakona u cilju definisanja procedure pribavljanja sertifikata za prostore namijenjene za poslovanje u stambeno-poslovnim objektima, jer njihovo privođenje namjeni može kasniti u odnosu na stambeni dio objekta.

U članu 16 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 53 važećeg zakona kako bi se upodobile kaznene odredbe za velika pravna lica iz člana 11.

U članu 17 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se izmjena člana 54 stav 1 tačka 1 važećeg zakona na način da se Strategija i akcioni plan zamjenjuju Nacionalnim energetskim i klimatskim planom, kao ključnim planskim dokumentom u oblasti energetske efikasnosti.

U članu 18 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije vrši se dopuna važećeg zakona novim članom 55b u cilju utvrđivanja roka za donošenje podzakonskih akata.

U članu 19 reguliše se rok stupanja na snagu ovoga zakona.

V.PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Predmetni propis ne iziskuje obezbjeđenje finansijskih sredstva iz budžeta.

VI.TEKST ODREDAVA ZAKONA O EFIKASNOM KORIŠĆENJU ENERGIJE (»SLUŽBENI LIST CG«, BROJ 57/14) KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJAVAJU

Planovi

Član 5

Politika energetske efikasnosti utvrđuje se i sprovodi u skladu sa:

- strategijom razvoja energetike (u daljem tekstu: Strategija) koja se donosi u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike;
- akcionim planom energetske efikasnosti (u daljem tekstu: akcioni plan);
- godišnjim operativnim planom poboljšanja energetske efikasnosti i
- programima i planovima poboljšanja energetske efikasnosti.

Indikativni cilj

Član 6

Planirana ušteda finalne potrošnje energije na nivou Crne Gore izražava se u apsolutnom iznosu u GWh ili ekvivalentnoj jedinici i u procentima u odnosu na prosječnu finalnu potrošnju energije i utvrđuje kao indikativni cilj poboljšanja energetske efikasnosti.

Indikativni cilj poboljšanja energetske efikasnosti utvrđuje se akcionim planom.

Indikativni cilj iz stava 1 ovog člana, izračunava se na osnovu metodologije koju utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove energetske efikasnosti (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Studija unapređenja energetske efikasnosti zgrada

Član 7a

Radi obezbeđenja investicija za unapređenje energetske efikasnosti zgrada, Ministarstvo izrađuje Studiju unapređenja energetske efikasnosti zgrada.

Studija iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- pregled fonda zgrada;
- pregled isplativih mjera energetske efikasnosti za zgrade u zavisnosti od vrste i namjene zgrada i klimatskih uslova;
- pregled podsticajnih mjera za finansiranje radova na rekonstrukciji, odnosno adaptaciji zgrada, radi unapređenja njihovih energetskih karakteristika;
- dugoročne projekcije za usmjeravanje investicija u unapređenje energetske efikasnosti zgrada od strane pojedinca, građevinske industrije i finansijske institucije;
- procjenu očekivanih ušteda energije i drugih koristi.

Strategija se izrađuje u skladu sa ciljevima, preporukama, smjernicama i zaključcima studije iz stava 1 ovog člana.

Poboljšanje energetske efikasnosti u državnim službenim zgradama

Član 8

Službene zgrade u državnoj svojini koje koriste državni organi moraju ispunjavati minimalne zahtjeve energetske efikasnosti u skladu sa članom 26 stav 6 ovog zakona.

Ministarstvo u saradnji sa organom uprave nadležnim za poslove imovine priprema predlog plana rekonstrukcije službenih zgrada iz stava 1 ovog člana.

Plan rekonstrukcije iz stava 2 ovog člana donosi Vlada za period od tri godine.

Sprovođenje plana rekonstrukcije iz stava 2 ovog člana prati Ministarstvo i izvještaj o njegovom sprovođenju dostavlja Vladi, u okviru izvještaja o sprovođenju akcionog plana iz člana 7 ovog zakona.

Zgrade i dinamika realizacije mjera iz stava 1 ovog člana utvrđuju se propisom Vlade.

Program poboljšanja energetske efikasnosti jedinice lokalne samouprave

Član 11

Program poboljšanja energetske efikasnosti jedinice lokalne samouprave u skladu sa Strategijom i akcionim planom donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave za period od tri godine.

Program iz stava 1 ovoga člana sadrži:

- 1) predlog mjera energetske efikasnosti na području jedinice lokalne samouprave koji obuhvata:
 - plan adaptacije i održavanja zgrada koje za obavljanje djelatnosti koriste organi lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač lokalna samouprava, sa ciljem poboljšanja energetske efikasnosti;
 - planove unapređenja sistema komunalnih usluga (javna rasvjeta, vodosnabdijevanje, upravljanje otpadom i dr.) i saobraćaja radi poboljšanja energetske efikasnosti;
 - specifične mjere energetske efikasnosti u zgradama koje su zaštićene kao kulturno dobro i sl.;
 - druge mjere energetske efikasnosti koje će se sprovesti na području lokalne samouprave;
- 2) dinamiku i način sprovođenja mjera energetske efikasnosti i
- 3) sredstva potrebna za sprovođenje programa, izvore i način njihovog obezbjeđivanja.

Bliži sadržaj programa iz stava 1 ovog člana, utvrđuje se propisom koji donosi Ministarstvo.

Usklađenost programa poboljšanja energetske efikasnosti sa akcionim planom

Član 12

Jedinica lokalne samouprave dostavlja predlog programa poboljšanja energetske efikasnosti Ministarstvu radi davanja mišljenja o usklađenosti sa akcionim planom.

Prilikom usvajanja programa poboljšanja energetske efikasnosti razmatra se i mišljenje Ministarstva.

Finansiranje mjera energetske efikasnosti jedinice lokalne samouprave

Član 13

Finansiranje mjera energetske efikasnosti jedinice lokalne samouprave može se obezbijediti iz budžeta Crne Gore za mjere iz programa poboljšanja energetske efikasnosti jedinice lokalne samouprave koji je usklađen sa akcionim planom.

Pojedine mjere energetske efikasnosti jedinica lokalne samouprave može da finansira iz sopstvenih izvora i ako nijesu utvrđeni programom poboljšanja energetske efikasnosti, pod uslovom da nijesu u suprotnosti sa akcionim planom.

Informacioni sistem za monitoring i verifikaciju ušteda energije

Član 13a

Radi praćenja realizacije mjera energetske efikasnosti kojima se doprinosi postizanju indikativnog cilja, Ministarstvo vodi informacioni sistem za monitoring i verifikaciju ušteda energije.

Informacioni sistem iz stava 1 ovog člana, sadrži podatke utvrđene propisom koji donosi Ministarstvo.

Program poboljšanja energetske efikasnosti snabdjevača energijom i distributera energenata

Član 18

Snabdjevač energijom, odnosno distributer energenata dužan je da utvrdi program poboljšanja energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca, sprovodi mjere predviđene programom i izvještava Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije, putem informacionog sistema iz člana 13a ovog zakona.

Program iz stava 1 ovog člana donosi se za period od tri godine i naročito sadrži:

- mjere za poboljšanje energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca;
- dinamiku i način realizacije mjera;
- sredstva potrebna za sprovođenje mjera i način njihovog obezbjeđivanja;
- planirane uštede energije po osnovu realizacije mjera energetske efikasnosti i
- metodologiju za mjerjenje ušteda postignutih realizacijom mjera.

Snabdjevač energijom, odnosno distributer energenata dužan je da predlog programa poboljšanja energetske efikasnosti dostavi Ministarstvu radi davanja saglasnosti.

Obaveze javnog sektora

Član 19

Organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač država, odnosno lokalna samouprava, dužni su da upravljaju energijom u objektima ili djelovima objekata za koje plaćaju troškove za energiju.

Upravljanje energijom iz stava 1 ovog člana obuhvata praćenje i analizu potrošnje energije i vode, sprovođenje energetskih pregleda, planiranje i sprovođenje mjera energetske efikasnosti i izvještavanje o ostvarenim rezultatima.

Radi upravljanja energijom, subjekti iz stava 1 ovog člana, dužni su da:

- odrede lice odgovorno za upravljanje energijom i o tome obavijeste Ministarstvo;
- vode evidenciju o potrošnji energije i vode, ukupno i pojedinačno po objektima;
- izvještavaju Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i ostvarenim uštedama energije, putem informacionog sistema iz člana 13a ovog zakona;
- upoznaju zaposlene sa mjerama energetske efikasnosti i načinom njihove primjene.

Način uspostavljanja sistema za upravljanje energijom, organizacionu strukturu, način obračuna i naplate postignutih ušteda energije i druga pitanja od značaja za upravljanje energijom u objektima ili djelovima objekata iz stava 1 ovog člana, utvrđuju se propisom koji donosi Vlada.

Bliže mjere energetske efikasnosti iz stava 2 ovog člana i smjernice za njihovo sprovođenje utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo.

Obaveze velikog potrošača

Član 22

Veliki potrošač je dužan da:

- odredi lice odgovorno za upravljanje energijom i o tome obavijesti Ministarstvo;
- planira i sprovodi mjere za efikasno korišćenje energije i izvještava Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije, putem informacionog sistema iz člana 13a ovog zakona;
- vodi evidenciju o potrošnji energije i vode ukupno i pojedinačno po objektima.

Veliki potrošač iz stava 1 ovog člana je privredno društvo, druga organizacija ili lice čija je pretežna djelatnost u proizvodnom sektoru, sektor trgovine i usluga i čija ukupna godišnja potrošnja primarne energije prelazi 10.000 MWh.

Potrošač energije čija godišnja potrošnja energije dostigne nivo, odnosno veliki potrošač čija se potrošnja energije smanji ispod nivoa iz stava 1 ovog člana, dužan je da promjenu potrošnje energije prijavi Ministarstvu u roku od 30 dana, od isteka godine u kojoj je promjena nastala.

Na osnovu prijava iz stava 3 ovog člana, Ministarstvo vodi evidenciju velikih potrošača.

Za potrošača energije koji dostigne nivo potrošnje energije iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo će donijeti rješenje o upisu u evidenciju velikih potrošača i velikom potrošaču naložiti da preduzme mjere iz stava 1 ovog člana.

Potrošač energije utvrđuje ukupnu godišnju potrošnju primame energije iz stava 1 ovog člana u skladu sa metodologijom utvrđenu propisom koji donosi Ministarstvo.

Redovni energetski pregled sistema

Član 28

Vlasnik sistema grijanja sa kotlovima ukupne nominalne toplotne snage 20 kW i veće dužan je da obezbijedi sprovođenje redovnih energetskih pregleda sistema za grijanje.

Vlasnik sistema za klimatizaciju nominalne rashladne snage 12 kW i veće dužan je da obezbijedi sprovođenje redovnih energetskih pregleda sistema za klimatizaciju.

Način i rokovi vršenja redovnih energetskih pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju, kao i sadržaj izvještaja o izvršenom energetskom pregledu utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo.

Uslovi za sticanje ovlašćenja za vršenje energetskog pregleda

Član 30

Ovlašćenje za vršenje energetskog pregleda zgrada može steći privredno društvo, preduzetnik ili pravno lice koje:

- je registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS) za obavljanje, jedne od sledećih djelatnosti: projektovanje, građenje, stručni nadzor nad građenjem, revizija projektne dokumentacije i stručne poslove iz oblasti energetike;
- ima na neodređeno vrijeme zaposleno lice sa VII 1 nivoom kvalifikacija obrazovanja elektroenergetske, mašinske, građevinske ili arhitektonske struke sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci na poslovima projektovanja, građenja, stručnog nadzora nad građenjem, revizije projektne dokumentacije, ispitivanja energetskih postrojenja ili instalacija i koje ima potvrdu o položenom stručnom ispitu za vršenje energetskih pregleda zgrada (u daljem tekstu: kvalifikovano lice za vršenje energetskih pregleda zgrada).

Ovlašćenje za vršenje energetskog pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju može steći privredno društvo, preduzetnik ili pravno lice koje pored uslova iz stava 1 alineja 1 ovog člana ima na neodređeno vrijeme zaposleno lice sa završenom visokom stručnom spremom mašinske struke sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci na poslovima projektovanja, rukovođenja i stručnog nadzora nad ugradnjom termotehničkih postrojenja ili instalacija, ispitivanja energetskih postrojenja ili instalacija i koje ima potvrdu o položenom stručnom ispitu za vršenje energetskih pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju (u daljem tekstu: kvalifikovano lice za vršenje energetskih pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju).

Ovlašćeno lice za vršenje energetskih pregleda zgrada iz stava 1 ovog člana može da vrši redovne energetske preglede sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju, ako ima zaposleno lice mašinske struke na neodređeno vrijeme koje ima potvrdu o položenom stručnom ispitu za vršenje energetskih pregleda zgrada.

Radi dobijanja ovlašćenja za vršenje energetskog pregleda zgrade odnosno energetskog pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju, privredno društvo, preduzetnik ili pravno lice, podnosi zahtjev za dobijanje ovlašćenja, sa dokumentacijom kojom se dokazuje ispunjenost uslova iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.

Sadržaj zahtjeva iz stava 4 ovog člana i dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo.

Ispunjenošć uslova iz st. 1, 2 i 3 ovog člana utvrđuje i ovlašćenje za vršenje energetskog pregleda izdaje Ministarstvo.

Oduzimanje ovlašćenja

Član 36

Ovlašćenje za vršenje energetskog pregleda Ministarstvo će oduzeti ako:

- se utvrdi da je ovlašćenje izdato na osnovu netačnih i neistinitih podataka;
- ovlašćeno lice obavlja energetske pregledе suprotnо ovom zakonу;
- kvalifikovano lice za vršenje energetskih pregledа zgrada ili kvalifikovano lice za vršenje energetskih pregledа sistema za grijanja i sistema za klimatizaciju, bude osuđeno na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci;
- ovlašćeno lice prestane da ispunjava uslove na osnovu kojih je steklo ovlašćenje.

Obaveze ovlašćenog lica

Član 37

Ovlašćeno lice dužno je da energetski pregled vrši u skladu sa ovim zakonom, tehničkim propisima i pravilima struke.

Ovlašćeno lice dužno je da vodi evidenciju i čuva izvještaje o izvršenim energetskim pregledima najmanje deset godina od dana izvršenog energetskog pregleda.

Ovlašćeno lice dužno je da sačini i dostavi godišnji izvještaj o izvršenim energetskim pregledima Ministarstvu, do 1. marta tekuće, za prethodnu godinu.

Ovlašćeno lice dužno je da na zahtjev Ministarstva dostavi kopiju izvještaja o izvršenom energetskom pregledu, u roku od osam dana, od dana dostavljanja zahtjeva.

Sertifikat o energetskim karakteristikama zgrade

Član 39

Na osnovu izvještaja o izvršenom energetskom pregledu zgrade ovlašćeno lice izdaje sertifikat o energetskim karakteristikama zgrade.

Sertifikat iz stava 1 ovog člana, naročito sadrži:

- referentne vrijednosti specifične potrošnje energije prema namjeni i vrsti zgrade;
- vrijednost specifične potrošnje energije zgrade i
- preporuke mjera za poboljšanje energetske efikasnosti.

Sertifikat iz stava 1 ovog člana izdaje se na period od deset godina.

Ovlašćeno lice koje je izvršilo energetski pregled zgrade dužno je da primjerak izdatog sertifikata dostavi Ministarstvu u roku od osam dana, od dana izdavanja sertifikata.

Registrar izdatih sertifikata vodi Ministarstvo.

Metodologiju sertifikovanja zgrada, referentne vrijednosti specifične potrošnje energije prema namjeni i vrsti zgrade, sadržaj sertifikata o energetskim karakteristikama zgrade, vrste zgrada koje se ne sertifikuju i sadržaj i način vođenja registra sertifikata o energetskim karakteristikama zgrade utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo.

Obaveze investitora

Član 41

Sertifikat o energetskim karakteristikama zgrade, investitor je dužan da dostavi stručnom nadzoru prije izrade konačnog izvještaja o izvršenom stručnom nadzoru.

Član 53

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne utvrdi program poboljšanja energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca i ne sprovodi mjere predviđene programom (član 18 stav 1);
- 2) ne odredi lice odgovorno za upravljanje energijom i o tome ne obavijesti Ministarstvo (član 22 stav 1 alineja 1);
- 3) ne planira i ne sprovodi mjere za efikasno korišćenje energije i/ili ne izvještava Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije na način definisan članom 13a (član 22 stav 1 alineja 2);

- 4) ne vodi evidenciju o potrošnji energije i vode ukupno i pojedinačno po objektima (član 22 stav 1 alineja 3);
- 5) ne obezbijedi krajnjim kupcima odgovarajuće uređaje za mjerjenje potrošnje energije iz člana 24 stav 1 ovog zakona;
- 6) krajnjem kupcu u računu ne iskaže odgovarajuće podatke propisane članom 24 stav 3 ovog zakona;
- 7) ne dostavi Ministarstvu podatke o potrošnji energije, energetskih sistemima za grijanje ili sistema za klimatizaciju (član 25 st. 1 i 2);
- 8) ne obezbijedi ovlašćenom licu podatke i uslove za nesmetano vršenje energetskog pregleda (član 27 stav 4);
- 9) ne obezbijedi sprovođenje redovnih energetskih pregleda sistema za grijanje ili sistema za klimatizaciju (član 28 st. 1 i 2);
- 10) ne vodi evidenciju o obavljenim energetskim pregledima ili ne čuva dokumentaciju o izvršenim pregledima u propisanom roku (član 37 stav 2);
- 11) ne dostavi Ministarstvu izvještaj o izvršenim energetskim pregledima u propisanom roku (član 37 stav 3);
- 12) vrši energetski pregled suprotno članu 38 ovog zakona;
- 13) ne dostavi primjerak izdatog sertifikata Ministarstvu u propisanom roku (član 39 stav 4);
- 14) ne pribavi sertifikat o energetskim karakteristikama zgrade (član 40 stav 1 al. 1, 2 i 4);
- 15) ne obezbijedi izlaganje sertifikata o energetskim karakteristikama zgrade (član 43);
- 16) stavlja na tržište proizvode koji utiču na potrošnju energije bez istaknute oznake energetske efikasnosti (član 44);
- 17) ne izradi tehničku specifikaciju, oznaku energetske efikasnosti i tehničku dokumentaciju za proizvod koji utiče na potrošnju energije (član 45);
- 18) stavlja na tržište proizvode koji utiču na potrošnju energije suprotno članu 46 ovog zakona;
- 19) prodaje, iznajmljuje ili izlaže radi prodaje proizvode koji utiču na potrošnju energije suprotno članu 47 ovog zakona;
- 20) stavlja na tržište proizvode koji utiču na potrošnju energije suprotno članu 48 stav 1 ovog zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 1.300 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 1.300 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 tač. 9, 10 i 15 ovog člana, fizičko lice.

Novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 3.000 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 tač. 9 do 21 ovog člana, preduzetnik.

Član 54

Novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 1.300 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu, organu uprave, organu lokalne samouprave i lokalne uprave ako:

- 1) u skladu sa Strategijom i akcionim planom nadležni organ jedinice lokalne samouprave ne donese program poboljšanja energetske efikasnosti za period od tri godine (član 11 stav 1);
- 2) organ državne uprave, jedinice lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač država, odnosno lokalna samouprava ne upravlja energijom u objektima ili djelovima objekata za koje plaća troškove za energiju (član 19 stav 1);
- 3) organ državne uprave, jedinice lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač država, odnosno lokalna samouprava ne dostavi u centralni informacioni sistem energetske efikasnosti koji vodi Ministarstvo podatke o objektima ili djelovima objekata za koje plaća troškove za isporučenu energiju i vodu i podatke o godišnjoj potrošnji energije i vode ili to ne učini do 1. marta tekuće, za prethodnu godinu (član 23 stav 1);
- 4) naručilac energetskog pregleda ne obezbijedi ovlašćenom licu podatke i uslove za nesmetano vršenje energetskog pregleda (član 27 stav 4);
- 5) vlasnik sistema grijanja sa kodovima ukupne nominalne topločne snage 20 kW i veće ne obezbijedi sprovođenje redovnih energetskih pregleda sistema za grijanje (član 28 stav 1);
- 6) vlasnik sistema za klimatizaciju nominalne rashladne snage 12 kW i veće ne obezbijedi sprovođenje redovnih energetskih pregleda sistema za klimatizaciju (član 28 stav 2);
- 7) organ državne uprave, jedinice lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač država, odnosno lokalna samouprava za objekte u državnoj svojini kojima upravlja ne pribavi sertifikat o energetskim karakteristikama zgrade (član 40 stav 1 alineja 3);
- 8) subjekti iz člana 40 stav 1 al. 3 i 4 na vidnom mjestu zgrade ne postave tablu sa osnovnim podacima iz sertifikata o energetskim karakteristikama zgrade, u roku od 30 dana od dana izdavanja sertifikata (član 43).